

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa de vitiis

Wilhelm <Lyon, Prior>

[Basel], nicht nach 1475

De remediis contra avariciam. Quarta pars

[urn:nbn:de:bsz:31-308070](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-308070)

247
/

gloriam mundanaz eis annexaz. primo predicandum esset
de contemptu mundane glorie. qm de contemptu diuitiaz. se
curis enim pdicatio nis. ad radicem malicie ponenda est.
Quintus est amor filioz. talibz qui diuitias amant ppter
amores filioz. ostendendū est in pdicatio ne q hoc non sit
amare filiū. sed potius odire diuitias ei male ogregare.
Ostendenduz etiaz est in pdicatio ne. qm duri sint filij pa
rentibz defunctis. Ad ostendēdum vero q non sit amor s
potius odiū. filijs male ogregata relinquere. pōt induci
tale exemplum. Erat quidaz vsurari⁹ habens duos filios.
quoz alter nolens succurrere pāi in male acquisitis. fact⁹
est heremita. Alius vero volēs succurrere patri suo remā
sit cum patre suo. ⁊ mortuo patre ei successit. ⁊ post non
multuz tempus ipse etiam decessit. Cum autem nūciat um
esset heremite de morte patris ⁊ fratris doluit valde. ere
dens eos valde damnatos esse. ⁊ cum regass⁹ dñm. vt res
uelaret ei statum eoz. raptus est. ⁊ in infernū ductus.
⁊ non inueniebat eos ibi. S⁹ ad vltimū exierūt d quodaz
puteo in flāma. pmo pater. deinde filius. mordentes se. et
litigantes admittēti. patre dicente filio. maledictus sis
tu. quia p te vsurarius fui. filius autē econtrario dicebat
pmo maledictus sis tu. qz nisi iniuste acquisiuisse. ego
non retinuisse in iuste. nec damnat⁹ fuisset. Sextus est
hoc. q homo sibi longam vitaz pmittit. de qua pmissione
dicit in ecclīastico. xix. repromissio neq̄ssima multos per
didit. talis erat ille cui dñs dixit. stulte hac nocte animā
tuaz reperiet a te. De remedijs cont̄ avariciā. iij. ps.
Octo de his que dant occasionez avaricie. dicen
dum est de remedijs cont̄ avariciā. de quibz suf
ficiat ponere octo. Primus est mortis consideratio.
hoc remediū insinuat Jer⁹. in magno plogo bible in fi
ne dicens. Facile contemnit omnia. qui se semp cogitat esse
mortalē. sicut iumenta se defendūt ab importūitate mu
scarum cauda sua. et aues et pisces cauda sua regunt se.

Sic homo consideratione finis se3 mortis defendit se ab aua-
 ricia ⁊ etiaz a ceteris vicijs ⁊ regit se in mūdo isto. Vnde
Job. xij. Interroga iumenta ⁊ docebūt te. ⁊ volatilia ce-
 li ⁊ indica tibi. Mors quasi ad oculuz demonstrat otem-
 ribilia esse quecūq3 querunt in hoc mundo se3 delicias di-
 uitias ⁊ gloriāz ⁊ vanuz esse labores eoz qui talib3 inten-
 dunt. Labor querentiu diuitias vanus ostendit. cum ho-
 mo nudus in terrā reuertit. Labor querentiu delicias va-
 nus ostendit. qñ corpus nutrituz in delicijs vermib3 esca-
 datur. tunc em3 apparet eos qñ coquos vermium fui se-
 qui delicate vixerūt. escam em3 vermib3 pparauerunt. mira-
 infamia. erubesceret aliquis ⁊ indignaret coqu3 esse vni3
 conicis. ⁊ non dedignaret esse coqu3 vermiū. Labor etiā
 eoz qui querunt esse super alios vanus ostendit. qñ ille
 qui volebat esse sup alios sub terra ponit. et a iumentis
 deulcat. Ad hoc potest referri illud q legit eccl̄as. xj. ho-
 mo memisse deb3 tenebrosi tempis. ⁊ diez multoz q cum
 venerint vanitatis arguentur pterita. Secunduz remedi-
 um est consideratō dñice paupertatis. Vnde bñ. Magna si-
 quidē est abusio. q diues velit fieri vermicul3 vilis. p q
 d3 maiestatis ⁊ dñs sabaoth paup fieri voluit. et treñ-
 iij. recordare paupertatis mee ⁊ tñsgressionis absinthij et
 fellis. Terciu remediū est consideratō piculi in quo sumus
 ⁊ insinuat nobis illud remediū iob. xxvj. vbi sic legitur.
 quasi tumentes sup me fluct3 timui deū. ⁊ pond3 ei3 fer-
 re non potui. Vbi dicit g33. Cuz fluct3 tumentes desu-
 per eminent. tūc de nauū picunt. p quibus longa naufra-
 gia sūpserūt. Ad idem potest referri illud quod legitur.
 j. mach. iij. non occupetis spolia. quia bellum cont̄ nos
 est. Ad litteraz qñ piculosuz belluz imminet. interdicitur
 exercitū ne spolijs intendat. et si spolijs iam oneratus est
 iubetur ea deponere. sic periculum in quo sumus debet co-
 hibere nos. ne diuitijs nos oneremus. Si vero iam habe-
 mus eas. mouere debet nos ad hoc. vt eas relinquamus.

P

Quartum remediū est consideratio miserie que annexa est
 diuitiis. sicut diffuse ostensū est p̄us. De qua miseria di
 cit beatus bñ. Si habes cor. si est tibi. lumen oculoꝝ tuo
 rum desine ea sequi. que assequi miserū est. Quintū reme
 diū est q̄ homo elonget se a cupis et auaris. et familiaris
 sit illis qui terrena detinēt. Unde in ps̄. Cum sancto san
 ctus eris. Sanct⁹ in greco dicitur agyos quasi sine terra.
 Vñ sensus est. idest euz eo qui absq̄ terreneitate est absq̄
 terreneitate eris. Sic accidit ei qui conuersat⁹ cum auaro sic
 dicit⁹ accidisse cui dam paruulo qui a lupa nutritus est. q̄
 aliū modū gradiendi addiscere ab ea non potuit. q̄m ip
 sa non habebat. Unde duabus manibus p̄ pedibus utebatur.
 Sic ille qui euz auaro conuersat⁹. exemplo eius circa ter
 rena ista repetit. ille vero qui conuersat⁹ cum illis qui terre
 na detinēt rect⁹ incedet. detinētisq̄ terrenis celestia ap
 petet. Sextum remediū est consideratio eternarū diuitiarū.
 Unde ḡg⁹. Vilescūt temporalia cum desiderantur eterna.
 Et p̄u. i. frustra iacit⁹ reth⁹ añ oculos pennatorū. Vbi di
 cit interli. Laqueū in terra facile euadit qui oculos habet
 in celis. Ad idem pertinet q̄ dicit⁹ Sen. non p̄t detinere
 laquearia ebore fulgentia deriuata in domos flūina. donec
 terrarū orbem sup̄ne despiciens sibi ipsi dixit. hoc est pun
 ctus illud. q̄ inter gentes ferro et igne diuidit⁹. euz in cor
 poreis specieis illud q̄ est in medio se h̄at velud punctus
 respectu circūferentie. terra se habet velut punctū respec
 tu celi. Ex quo patet facultas amatoꝝ hui⁹ mūdi. q̄ que
 runt in puncto latitudines. q̄ in circūferentia q̄renda est.
 Vñ aug⁹. Noli pati angustias. euola in s̄blime in amplitu
 diez celoꝝ. euz t̄ra centū mūdi sit. ex n̄itate angusta est
 respectu circūferentie. Vñ dicit sen. Amatoribus hui⁹ mūdi
 punctū est illud. in q̄ nauigatis bellatis regnatis. Idē. Ab
 vltis litoribus p̄spāie vsq̄ ad indos paucissimōꝝ diez spaciū
 iacit si nauē ferat v̄t⁹. At celestis illa regio p̄ xxx. annos
 velocissimō sideri vias p̄stat. ex angustia t̄re accidit p̄sura illa

de qua dicit dominus? **Jo. xv.** in mundo pessumz habebitis.
Septimus remediū est. qd homo fiduciam suam in deo po-
 nat. qd deus ei necessaria pbebit. si ipse ei seruiret secun-
 dum qd dominus sciet ei expedire. **Unde math. vj.** Non po-
 testis deo seruire & māone. & sub nūgic dominus. ideo dico
 vobis. ne solliciti sitis aie vestre quid manducetis. neqz
 corpori vestro quid induamini. **Deinde monet ad hoc.** vt
 in eo fiducia ponat. māmona syra lingua interpretat diuiti-
 tie. **Dicit etiaz hoc nomē esse demoms.** qui pest diuitijs
Octauū & vltimū & sūmūz remediū est. qd homo elemosi-
 nis & oīombus & omnibz alijs modis quibz poterit. grāz
 dei sibi impetret. que sola sufficit hominez liberare a laque-
 is cupiditatis & auaricie. **Unde math. xix.** cum dixisset do-
 minus. difficile diues intrabit in regnum celorum. & disci-
 puli admirarentur dicentes. quis poterit saluū esse. **Respō-**
dit dominus. Apud homines impossibile est. & si pplet in-
 terli. vt per se a cupiditatibus suis conuertant. ideo val-
 de timendū est cupiditatis peccatum vel auaricie. que cū
 tanta difficultate homiez dimittit. sicut terra quandā sta-
 bilitatē videtur habere. qm non habet aqua et aer. iuxta il-
 lud eccl̄as. j. terra in eternū stat sic pctm auaricie qd est pe-
 catū terrenū. diuturnū videtur esse pctō vanitatis et vo-
 luptatis. **Et forte ppter hanc diuturnitatem dicit yldo. qd**
de hoc pctō. omni genere pctōz p̄ior est auaricia.

De prodigalitate in generali.

Quinta pars.

Post remedia auaricie dicendum est de prodigalitate
 te. que est vicium contrarium auaricie. de quo hoc
 ordine dicem. **Primo distinguem prodigalitatē**
a largitate. **Secundo ostendemus que mala ex prodigali-**
tate proueniunt. **Tercio assignabimus quasdam stultici-**
as prodigi. **Ultimo tangemus aliquid specialiter de pro-**
digalitate clericorum. **Quadrupliciter vero possumus di-**
stinguere prodigalitatē a largitate. **Primo in hoc o- p-**
digō sua non confert. h̄ ventus vanitatis ei aufert. sicut